

Club-API? Wat moet je weten?

Een positief, veilig en open klimaat is belangrijk in elke sportclub. Het is dan ook belangrijk om binnen de club aandacht te hebben voor een cultuur van openheid waar iedereen het gevoel heeft om moeilijke situaties of incidenten van grensoverschrijdend gedrag te kunnen melden. De Club-API speelt hierin een belangrijke rol.

Een **Aanspreekpersoon Integriteit** binnen een sportclub (**Club-API**) is een laagdrempelig aanspreekpunt waar sporters, hun ouders, trainers, bestuurders of andere betrokkenen terecht kunnen met een vraag, vermoeden of klacht over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Hij / zij zorgt ook voor een duidelijke en kordate opvolging van incidenten.

Wat wordt van een Club-API verwacht?

De Club-API luistert naar de vraag of het verhaal van een melder en **verwijst hem door wanneer nodig** of verleent **advies** bij de mogelijke vervolgstappen, zonder zich inhoudelijk in de zaak te verdiepen of aan waarheidsvinding te doen. Verder formuleert de Club-API adviezen over preventieactiviteiten binnen de sportclub en helpt het clubbestuur met het realiseren van deze initiatieven.

- **Aanspreekpunt en eerste opvang:** De Club-API luistert naar het verhaal van de melder of vraagsteller, zonder de rol van hulpverlener op te nemen. Een club-API beschikt over een flinke dosis empathie, luistert en stelt het verhaal niet in vraag.
- **Aanpak:** De Club-API neemt elke vraag of melding ernstig. De Club-API – eventueel bijgestaan door een noodteam - volgt daarbij een logisch stappenplan (handelingsprotocol): de Club-API vormt zich een (1) beeld van de situatie, (2) schat de ernst in, en verleent de melder vervolgens (3) informatie en advies of verwijst door. Bij vermoedens of aanwijzingen van ernstig grensoverschrijdend gedrag (rood of zwart) is het niet de taak van de Club-API om zelf hulp te verlenen of op onderzoek uit te gaan, maar verwijst hij door naar de Federatie-API en/of deskundigen (hulpverlening, politie en justitie ...).
- **Preventie en ondersteuning clubbestuur:** In samenwerking met het clubbestuur zorgt de Club-API voor het bekendmaken van het bestaan en de rol van de Club-API, en voor bewustmaking in verband met de gedragscode(s). De Club-API blijft op de hoogte van en geeft informatie en advies door aan het clubbestuur over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.

Rolafbakening: wat is een Club-API niet?

- een hulpverlener: start geen hulpverleningsproces en heeft geen beroepsgeheim
- een onderzoeksrechter: moet niet achter de feiten aangaan
- een journalist: moet niet iedereen informeren die nieuwsgierig is
- een bestuurder: heeft geen verantwoordelijkheid maar enkel een adviserende rol

Randvoorwaarden

De Club-API:

- is bij voorkeur geen voorzitter of (in de mate van het mogelijke) geen bestuurslid of alleszins niet iemand die een machtspositie heeft en waar geen collegiale controle mogelijk is. Indien toch een bestuurslid wordt aangeduid, moet deze onafhankelijk kunnen werken en transparant zijn over mogelijke vermenging van belangen;
- wordt via een duidelijk mandaat aangesteld door het clubbestuur;
- kan bij ernstige incidenten rekenen op een intern overleg (noodteam) en de Federatie-API;
- kan op verzoek een uittreksel uit het strafregister (minderjarigenmodel) voorleggen;
- gaat niet zelf op onderzoek uit en doet niet zelf aan waarheidsvinding;
- werkt aan de hand van het uitgewerkte handelingsprotocol en de procedures, reglementen en statuten van de sportclub;
- kan discreet handelen en onafhankelijk werken;
- kan rekenen op ondersteuning en opleiding via de Federatie-API.

Wat moet een Club-API kennen en kunnen?

- Basisinzichten hebben over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag (in de sport);
- Vlaggensysteem kennen en toepassen op concrete incidenten;
- Op de hoogte zijn van zijn / haar rol als Club-API;
- Zich kunnen profileren als Club-API bij iedereen in een club;
- Een incident kunnen afhandelen op basis van het handelingsprotocol;
- Het gesprek kunnen aangaan met alle betrokkenen;
- Weten waar je terecht kan voor een klacht of hulp;
- Registratie en dossier maken;
- Overleggen met het clubbestuur en suggesties doen.